

na Pankkivaltuusmiehille jaettavana.

3 §.

Varapuheenjohtaja ilmoitti että hän, Pankkivaltuusmiesten kanssa yksityisesti asiasta neuvottelunsa, oli kuluven maaliskuun 13 päivänä tapahtuneissa Pankkivaltuusmiesten puheenjohtajan, pankinjohtaja Emil Schybergsonin hautajaisissa laskeutunut haudalle seppelien Pankkivaltuusmiesten puolesta.

Pankkivaltuusmiehet, hyväksyen tämän toisenpiteen, päättivät että seppelien hinta Sak. 300:- oli Pankkivaltuusmiesten käyttövaroista suoritettava.

Vakuudeksi:

Karl J. Kallio

Vuonna 1920 maaliskuun 24

päivänä kokoontuivat Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet varapuheenjohtaja Nevanlinna, herrat Tanner, Relander ja Heinonen sekä varamiehet Lavonius ja Listo.

1 §.

Esiteltiin ja hyväksyttiin maksettavaksi kolme puhtaaksikirjoituslaskua määrältään yhteensä markkaa penniä.

2 §.

Esiteltiin kulkulaitosten ja yleisten töiden Ministeriön kirjelmä viime helmikuun 27 päivältä, jossa Ministeriö pyytää Pankkivaltuusmiesten lausuntoa kirjelmän oheen pannusta ehdotuksesta Hallituksen esitykseksi Eduskunnalle laiksi postisäästöpankista Suomessa annetun asetuksen 2 §:n muuttamisesta.

Pankkivaltuusmiehet päättivät lausuntonaan ilmoittaa, että Pankkivaltuusmiehet eivät ole

havainneet olevan muistuttamisen aihetta puheen-
alaista esitysehdotusta vastaan.

Päätöksen mukainen kirjelmä oli Kulkulaitos-
ten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävä
ja asiakirjat sen ohella palautettava. (Kirjelmä
n° 15.)

3 §.

Kun Suomen Pankin tilintarkastajain palkkiota,
joka voimassa olevan säännöksen mukaan on kolme-
kymmentä markkaa päivältä, on nykyiseen rahanarvoon
katsoen pidettävä riittämättömänä, esitti varapuheen-
johtaja Nevanlinna harkittavaksi eikö Pankkivaltuus-
miesten olisi ryhdyttävä toimenpiteeseen tämän palk-
kion korottamiseksi.

Pankkivaltuusmiehet päättivät pyytää Pankkivalio-
kuntaa ehdottamaan Eduskunnan päätettäväksi, että
Suomen Pankin tilintarkastajille on tästä vuodesta
alkaen toistaiseksi maksettava seitsemänkymmentä
markkaa päivältä heille voimassaolevan säännöksen
mukaan tulevan päivärahan lisäksi.

Päätöksen mukainen esitys, jonka sanamuoto oli

Pankkivaltuusmiesten seuraavassa kokouksessa tarkis-
tettava, oli kirjelmällä Pankkivaliokunnalle tehtävä.

(Kirjelmä n° 16.)

4 §.

Esiteltiin Johtokunnan kirjelmä kuluvan maa-
liskuun 20 päivältä n° 11, jossa Johtokunta il-
moittaa, että Pankin Vaasan konttorin konttorikir-
jurille Lea Pihlströmille on lääkärintodistuksella
todetun sairauden vuoksi myönnetty virkavapautta
kuluvan maaliskuun 16 päivästä tulevan huhtikuun
loppuun, sekä pyytää määrärahan osoittamista sijai-
sen palkkaamista varten.

Pankkivaltuusmiehet päättivät, hyväksyen Joh-
tokunnan esityksen, että sijaisen palkkaamiseksi
mainittuun toimeen on Pankin varoista käytettävä
350 markkaa kuukaudessa eli yhteensä 525 mark-
kaa.

Päätöksestä oli Johtokunnalle kirjelmällä tie-
to annettava. (Kirjelmä n° 17.)

5 §.

L.15
Esiteltiin Suomen Pankin Hämeenlinnan konttorin kassanhoitajan Filip Fagerlundin Johtokunnalle lähettämä palkanlisäyksen myöntämistä koskeva anomus sekä Johtokunnan sen johdosta kirjelmällä kuluvan kuun 13 päivältä n° 6 antama lausunto, jossa Johtokunta esittää anojalle myönnettäväksi muuttoavustusta kerta kaikkiaan 2,000 markkaa.

Sittenkuin keskustelu oli päättynyt, toimitettiin siihen nähden, että Pankkivaltuusmiesten kesken oli asiasta eri mieliä ilmaantunut, äänestys, jolloin

Herra Listo katsoi, että Johtokunnan esitykseen oli suostuttava;

Herra Lavonius yhtyi herra Liston mielipiteeseen;

Herra Heinonen ei katsonut oikeaksi suostua Johtokunnan esitykseen;

Herra Relander yhtyi herra Liston mielipiteeseen;

Herrat Tanner ja Nevanlinna yhtyivät herra Heinosen mielipiteeseen.

Pankkivaltuusmiesten päätökseksi oli siten tullut herra Heinosen mielipide.

Päätöksestä oli Johtokunnalle kirjelmällä tieto annettava. (Kirjelmä n° 18.)

6 §.

Esiteltiin Suomen Pankin Mikkelin konttorin pankkikomisarion Rudolf Bäckmanin Johtokunnalle lähettämä muuttoavustuksen myöntämistä koskeva anomus sekä Johtokunnan sen johdosta kirjelmällä kuluvan maaliskuun 13 päivältä n° 7 antama lausunto, jossa Johtokunta ehdottaa anojalle myönnettäväksi muuttoavustusta 3,000 markkaa. L.16

Sittenkuin keskustelu asiasta oli päättynyt, toimitettiin, siihen nähden, että Pankkivaltuusmiesten kesken oli asiasta eri mieliä ilmaantunut, äänestys, jolloin

Herra Listo katsoi että Johtokunnan esitykseen oli suostuttava;

Herra Lavonius yhtyi herra Liston mielipiteeseen;

Herra Heinonen, viitaten edellisen pykälän

kohdalla käsitellyn samanlaisen asian yhteydessä antamaansa lausuntoon, ei pitänyt oikeana suostua Johtokunnan esitykseen;

Herra Relander yhtyi herra Liston mielipiteeseen;

Herrat Tanner ja Nevanlinna yhtyivät herra Heinosen mielipiteeseen.

Pankkivaltuusmiesten päätökseksi oli siten tullut herra Heinosen mielipide.

Päätöksestä oli Johtokunnalle kirjelmällä tieto annettava. (Kirjelmä n° 19.)

7 §.

Sittenkuin Johtokunnan puheenjohtaja Stenroth Pankkivaltuusmiesten pyynnöstä oli saapunut kokoukseen, otettiin jatkuvaan käsittelyyn edellisessä kokouksessa 2 §:n kohdalla pöydälle pantu Johtokunnan esitys Suomen Pankin rahastoja koskevain Ohjesäännön pykäläin muuttamisesta.

Asiasta keskusteltua päättivät Pankkivaltuusmiehet pyytää Johtokuntaa lausumaan mielensä siitä Pankkivaltuusmiehissä nostetusta kysymyksestä, eikö

tässä yhteydessä olisi syytä säätää, että vararahoasto on kartutettava aina sataan miljoonaan markkaan.

Asiasta oli Johtokunnalle kirjelmällä ilmoitettava. (Kirjelmä n° 20.)

8 §.

Esiteltiin Johtokunnan kirjelmä kuluvaan maaliskuun 18 päivältä n° 9, joka tähän kopioituna kuuluu seuraavasti:

„Suomen Eduskunnan Pankkivaltuusmiehille.

Pankkivaltuusmiesten 10 päivänä lokakuuta 1919 päivätyn kirjelmän ohessa on Johtokunta saanut vastaanottaa Pankkivaliokunnan laatiman ja Eduskunnan hyväksymän mietinnön Suomen Pankin tilaa ja hallintoa vuonna 1918 koskevan tarkastuksen johdosta. Tässä mietinnössä Pankin johtoa kehoitetaan ryhtymään tarpeellisiin alotteisiin, jotta sinäkin aikana, jolloin vielä on mahdotonta luopua faktillisesta pakkokurssista, joka asiallisesti oikeutettuna, vaikkakin lainvastaisen toimenpiteen kautta säädettynä, on vuodesta 1915 lähtien ollut

meillä käytännössä, olosuhteet tälläkin alalla saatetaan sopusointuun voimassaolevan lainsäädännön kanssa.

Ryhtyessään asian käsittelyyn on Johtokunnan ennen kaikkea todettava että, kuten mietinnössäkkin on huomautettu, pakkokurssia koskevan kysymyksen esilleottaminen ennenkuin olosuhteet sallivat pakkokurssin lakkauttamista, ei tuota käytännöllistä muutosta. Koska lainsäädäntötoimenpiteet, jotka vaikkapa väliaikaisestikin muuttavat rahan-kantaa, ovat arkaluontosta laatua, on erittäin tärkeätä alleviivata, ettei tällä haavaa ole kysymysmuusta kuin olevien olosuhteiden muodoklisesta laillistuttamisesta väliaikaisen asetuksen kautta.

Suomen Pankki on siis lainsäädäntötietä toistaiseksi vapautettava elokuun 9 päivänä 1877 annetun, kultarahankantaan siirtymistä koskevan Asetuksen 2 §:ssä ja Pankin Ohjesäännön 20 §:ssä määrätystä velvollisuudesta lunastaa setelinsä kultarahalla.

Tämän yhteydessä näyttää välttämättömältä, että ne lainanantajat, jotka eivät ole olleet oi-

keutettuja irtisanomaan myöntämiänsä lainoja, turvataan sen mahdollisuuden varalta että lainanottajat rupeaisivat käyttämään hyväkseen tilaisuutta maksaa tämänlaatuisia velkojaan paperivaluutassa, vaikka ne eivät olisikaan maksettaviksi erääntyneet. Tuntuu varsin kohtuulliselta, että lainanantajaa, joka, silloin kun valuutta alkoi laskea arvossa ei voinut irtisanoa rahojaan sijoittaakseen niitä realipääomiin, ei saataisi pakoittaa vastoin hänen omaa tahtoaan ottamaan vastaan maksua ennen alkujaan ajateltua erääntymispäivää, jonka tullessa ehkä jo on voitu palata metalliseen valuuttaan. Käytännöllistä merkitystä tällainen määräys omaa erityisesti maamme kiinteistöluottolaitoksien suhteen.

Pakkokurssia koskeva kysymys tuo mukanaan kysymyksen siitä kuinka on meneteltävä semmoisiin obligatsioihin nähden, jotka ovat asetetut maksettaviksi sekä Suomen että ulkomaan rahassa. Jos semmoinen obligatsio tai sen korkolippu esitetään lunastettavaksi Suomessa, on selvää että lunastuksen tulee tapahtua Suomen rahalla, siis pakkokurssin

vallitessa Suomen Pankin setelirahalla. Jos sen haltija on Suomen kansalainen, on kohtuullista että hän joka tapauksessa tyytyy ottamaan maksun maan rahassa, toisin sanoen ettei hänen sallita valmistaa itselleen kurssivoittoa lähettämällä obligatsio tai korkolippu ulkomaille, siellä lunastettavaksi. Jos taas haltija on ulkomaalainen, on oikeuden mukaista että hänelle valintansa mukaisesti maksetaan joko Suomen rahassa tahi siinä ulkomaalaisessa rahalajissa, jolla hän on ostanut obligatsion, kuitenkin edellyttäen että ostoto on tapahtunut ennenkuin sodan aiheuttamat äärettömät kurssierot eri maiden valuuttojen välillä johtivat keinotteluun, joka ulottui myöskin obligatsiomarkkinoihin ja joka pääsi suureen vauhtiin vuoden 1915 alusta lähtien, siis jotakuinkin samaan aikaan kuin Suomen Pankki olojen pakosta lakasi lunastamasta seteleitensä kultarahalla. Semmoinen määräys, jonka mukaan haltija oikeutetaan obligatsion sananmuodon ja oman valintansa mukaisesti saamaan maksun joko Suomen Pankin seteleissä tai siinä rahalajissa, joka vuoden 1914 päättyes-

sä oli laillisena maksuvälineenä maassa, johon obligatsio silloin oli sijoitettu, on oikeuden ja kohtuuden kannalta täysin puolustettavissa. Ei nimittäin voitane väittää että henkilölle, joka aikanaan on ostanut obligatsion oman maansa rahalla, tapahtuisi mitään vääryyttä sen kautta että hän saa maksun joko itsensä alkujaan suoritamassa tai Suomen valuutassa voimatta valita jotakin muuta obligatsion tekstissä mainittua rahalajia, jonka saanti voisi tuottaa hänelle kurssivoittoa.

Oikeutensa tähän valintaan tulee obligatsion haltijan tietysti näyttää toteen. Yksityiskohtaiset määräykset siitä, mitä hänen on tässä suhteessa vaarinotettava, eivät liene paikallaan Eduskunnan myötävaikutuksella laadittavassa asetuksessa ja voitane ne jättää Finanssiministerin annettaviksi.

Asetuksen voimassaoloaika on ajateltu ulottuvaksi vuoden 1923 loppuun „ellei sitä Eduskunnan päätöksestä aikaisemmin peruuteta”. Ulkomaisten luottomme varmaankin kärsisi, jos asetus sää-

dettäisiin olemaan voimassa ainoastaan toistaiseksi. Sen sananmuodosta täytyy selvän selvästi käydä ilmi että se on väliaikainen ja samalla ajateltu määräaikaiseksi, vaikkakin, kuten Pankkivaliokunta mietinnössään on lausunut, todennäköistä on, että vielä kauan tulee kestämään, ennenkuin olosuhteet tekevät Pankin setelien kullalla lunastamisen uudelleen mahdolliseksi.

Edellisessä selostettuja näkökohtia silmälläpitäen on Johtokunta laatinut oheellisen ehdotuksen väliaikaiseksi asetukseksi. Ilmeistä on että siinä ehdotettu menettely kuoletuslainoihin ja ulkomaan rahan määräisiin obligatsioihin nähden olisi ollut järjestettävä jo silloin kuin Pankin täytyi lakata lunastamasta seteleitensä kullalla. Tunnetuista syistä tämä ei kuitenkaan silloin voinut tapahtua. Mutta siksi polttavina esiintyivät nyttemmin nämä kysymykset, ettei niitä enää voida sivuuttaa panematta alttiiksi tärkeimpään kiinteistöluotto-laitostemme koko olemassa oloa ja tuottamatta tuntevia vaurioita muillekin ulkomaista obligatioluottoa käyttäneille velallisille, valtiosta

ja suurimmista kauppahuoneista alkaen..

Alistaan asetusehdotuksensa Herrain Pankki-
valtuusmiesten harkittavaksi, pyytää Johtokunta
heidän suosiollista myötävaikutustansa siinä kos-
keteltujen kysymysten ratkaisemiseksi lainsäädäntö-
tietä.

Otto Stenroth.

K. Basilier.

A. Broberg.

Ernst Grästen.

W. Sahlstein."

Kirjelmän oheen pantu ehdotus kuului seuraavasti:

„Ehdotus Väliaikaiseksi Asetukseksi, jonka kautta Suomen Pankki toistaiseksi vapautetaan lunastamasta setelinsä kultarahalla.

Annettu Helsingissä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään
täten:

1 §.

Suomen Pankki vapautetaan toistaiseksi elokuun 9 päivänä 1877 annetun, kultarahankantaan siirtymistä koskevan Asetuksen 2 §:ssä ja Pankin Ohje-

säännön 20§:ssä määrätystä velvollisuudesta lunastaa setelinsä kultarahalla.

2 §.

Ennen tammikuun 1 päivää 1915 myönnettyjä, lainanantajan puolelta irtisanomattomia kuoletuslainoja ei lainanottaja saa irtisanoa, ellei ensinmainittu siihen suostu.

3 §.

Obligatsiot, jotka ovat asetetut maksettaviksi sekä Suomen että ulkomaan rahassa, ovat, jos haltija on ulkomaalainen, korkoineen lunastettavat obligatsion sanamuodon ja haltijan valinnan mukaisesti joko Suomen Pankin seteleillä tai siinä rahalajissa, joka vuoden 1914 päättyessä oli laillisena maksuvälineenä maassa, johon obligatsio silloin oli sijoitettu.

Jos haltija on Suomen kansalainen, tulee suorituksen tapahtua Suomen Pankin seteleissä.

4 §.

Määräykset siitä miten obligatsion haltijan on toteennäytettävä oikeutensa hänelle 3 §:ssä varattuun valintaan antaa Valtiovarain Ministeri.

5 §.

Tämä asetus astuu voimaan heti ja on voimassa vuoden 1923 loppuun ellei sitä Eduskunnan päätöksestä aikaisemmin peruuteta.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Helsingissä ”

Pankkivaltuusmiehet päättivät panna asian pöydälle.

9 §.

Oletettiin jatkuvaan käsittelyyn kokouksessa tammikuun 28 päivänä 4 §:n kohdalla esillä ollut kysymys lausunnon antamisesta Valtioneuvoston asettaman sinettikomitean hyväksymästä luonnoksesta Suomen Pankin sinetiksi sekä esiteltiin Johtokunnan Pankkivaltuusmiesten pyynnöstä kirjelmällä kuuluvan maaliskuun 13 päivänä n° 8 asiassa antama lausunto, jossa Johtokunta ilmoittaa, ettei sillä ole muuta ehdotusta vastaan huomautettavaa kuin että kruunun poistamisen kautta syntyvä tyhjä paikka oli jollakin ornamentilla täytettävä.

Pankkivaltuusmiehet päättivät kirjelmällä Valtiovarain Ministeriölle ilmoittaa yhtyvänsä Johtokunnan lausuntoon, sekä samalla palauttaa pu-

L. 18

heenalaisen luonnoksen. (Kirjelmä n° 21.)

Vakuudeksi:

Karl J. Kallio

sen, esitettiin jatkamaan käsittelyyn edellisessä kokouksessa E 3:n kappaleella pyydettiin Joutsenon kirjelmäkokouksen maaliskuun 18 p:ltä N° 9 toimenpiteeseen ryhtymisestä kirjelmässä kosketalu- ja kysymysten järjestämiseksi lainesääntöillä.

Sen jälkeen kuin keskustelu asiasta oli päättynyt, toteutettiin, siihen nähden että Pankkivaltuustin kokous oli ilmaantanut eri mieltä, as- nestys, - jolloin

Joutsenon laatiman lakiehdotuksen 1 §:ään nähden

Herra Lisiä katsoi, että pykälään olisi li- sätävä niin kuuluva toinen momentti: "Valtion, kun- tain, ja kirkkojen julkisten yhteisöjen viranomaisien, niin myös muiden toimivien pankkien ja luottolaitos- ten tulee laillisena maksuvalheena vastaanottaa Suo- men Pankin ulosantamia seteleitä";

Herra Leventin lausui pykälään lisättäväksi niin kuuluvan toisen momentin: "Niin kauan kuin ta- ma vapautus on voimassa on jokainen valvottuina laillisena maksuvalheena vastaanottamaan Suomen Pan- kin seteleitä niiden nimellisarvosta kaikissa suo-

Maaliskuun 24 p:nä 1920.

KULKULAITOSTEN JA YLEISTEN TÖIDEN
MINISTERIÖLLE.

No 15. Kirjelmällä viime helmikuun 27 päivältä on Kulkulaitosten ja yleisten töiden Ministeriö pyytänyt Pankkivaltuusmiesten lausuntoa kirjelmän oheennasta ehdotuksesta Hallituksen esitykseksi Eduskunnalle laiksi postisäästöpankista Suomessa annetun asetuksen 2 §:n muuttamisesta. Palauttaen asiakirjat saavat Pankkivaltuusmiehet pyydettyinä lausuntona ilmoittaa, että Pankkivaltuusmiehet eivät ole havainneet olevan muistuttamisen aihetta puheenaolevaa esitysehdotusta vastaan.

EDUSKUNNAN PANKKIVALIOKUNNALLE.

No 16. Säännöksen mukaan, joka sisältyy maaliskuun 19 päivänä 1908 annettuun uuden vuosirahasäännön vahvistamista Suomen Pankille koskevaan asetukseen, saavat Suomen Pankin tilintarkastajat päivärahaa

kolmekymmentä markkaa sekä korvauksen matkakului-
taan. Kun tämä palkkio nykyiseen rahanarvoon näh-
den on pidettävä riittämättömänä, saavat Pankki-
valtuusmiehet täten kunnioittaen pyytää Pankkiva-
liokuntaa ehdottamaan Eduskunnan päätettäväksi,

että Suomen Pankin tilintarkastajille
on tästä vuodesta alkaen toistaiseksi mak-
settava seitsemänkymmentä markkaa päivältä
heille voimassaolevan säännöksen mukaan tu-
levan päivärahan lisäksi.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

Johtokunnan kirjelmää kuluvan maaliskuun No 17.
20 päivältä no tänään esiteltäessä ovat Pank-
kivaltuusmiehet päättäneet, hyväksyen Johtokunnan
esityksen, että sittenkuin Pankin Vaasan kontto-
rin konttorikirjurille neiti Lea Pihlströmille on
sairauden johdosta myönnetty virkavapautta kulu-
van maaliskuun 16 päivästä tulevan huhtikuun lop-
puun sijaisen palkkaamiseksi mainittuun toimeen,
on Pankin varoista käytettävä 350 markkaa kuu-

kaudessa eli yhteensä 525 markkaa.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

N° 18.

Suomen Pankin Hämeenlinnan konttorin kassanhoitajan Filip Fagerlundin Johtokunnalle lähettämää palkanlisän myöntämistä koskevaa anomusta sekä Johtokunnan sen johdosta kirjelmällä kuluvaan kuun 13 päivältä n° 6 antamaa lausuntoa tänään esiteltäessä eivät Pankkivaltuusmiehet ole katso-neet oikeaksi suostua Johtokunnan esitykseen; min-kä Pankkivaltuusmiehet saavat täten Johtokunnalle ilmoittaa.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

N° 19.

Suomen Pankin Mikkelin konttorin pankinkomisa-rion Rudolf Bäckmanin Johtokunnalle lähettämää, muut-toavustuksen myöntämistä koskevaa anomusta sekä Joh-tokunnan sen johdosta kirjelmällä kuluvaan kuun 13 päiväältä n° 7 antamaa lausuntoa tänään esiteltäes-sä eivät Pankkivaltuusmiehet ole katsoneet oikeaksi

suostua Johtokunnan esitykseen; minkä Pankkivaltuusmiehet täten saavat Johtokunnalle ilmoittaa.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

N° 20.

Johtokunnan kirjelmää kuluvaan kuun 20 päi-vältä n° 10 tänään esiteltäessä on Pankkivaltuus-miehissä nostettu kysymys eikö Suomen Pankin ra-hastoja koskevaa Ohjesäännön pykälää muutettaessa olisi syytä säätää että vararahasto on kartutet-tava aina sataanmiljoonaan markkaan saakka; mistä ehdotuksesta Pankkivaltuusmiehet täten pyytävät Joh-tokuntaa antamaan lausuntonsa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE.

N° 21.

Sittenkun Valtiovarainministeriö kirjelmällä viime tammikuun 23 päiväältä n° 204 on pyytänyt Pankkivaltuusmiesten lausuntoa Valtioneuvoston aset-taman seneittikomitean hyväksymästä luonnoksesta Suomen Pankin seneiksi, ovat Pankkivaltuusmiehet

kehoittaneet Suomen Pankin Johtokuntaa lausumaan asiasta mielensä ja on Johtokunta ilmoittanut, ettei sillä ole ehdotusta vastaan muuta muistutettavaa kuin että kruunun poistamisen kautta syntyvä tyhjä paikka olisi jollakin ornamentilla täytettävä. Palauttaen luonnoksen saavat Pankkivaltuusmiehet ilmoittaa yhtyneensä Johtokunnan lausuntoon.

[Faint header text]

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

[Faint body text, mostly illegible]

[Faint body text, mostly illegible]

[Faint header text]

VALTIOPUUVOSTOLLE.

[Faint body text, mostly illegible]